

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет педагогічний
Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної
освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

НАСТУПНІСТЬ ЗДО І ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма «Дошкільна освіта»
Спеціальність А2 Дошкільна освіта
Галузь знань А Освіта

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 26.08.2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Наступність ЗДО і початкової школи
Викладач (і)	Марчій-Дмитраш Тамара Михайлівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти
Контактний телефон викладача	0977635767
Е-mail викладача	tamara.marchii@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Очні консультації - згідно розкладу консультацій; онлайн (viber, e-mail).

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Наступність ЗДО і початкової школи» є теоретичні та методичні засади забезпечення наступності між закладом дошкільної освіти і початковою школою в системі неперервної освіти, особливості формування готовності дітей до навчання в школі та їх адаптації до нових освітніх умов, а також зміст, форми й методи реалізації принципу наступності в освітньому процесі.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти навичок і вмінь використання засобів, форм та методів задля забезпечення реалізації принципу наступності в системі закладів дошкільної і початкової освіти.

Основними цілями вивчення дисципліни є:

- ознайомити майбутніх педагогів зі специфікою реалізації принципу наступності в освітній роботі закладів дошкільної і початкової освіти для подальшого використання у навчанні і вихованні дітей дошкільного віку і молодших школярів;
- закріпити знання майбутніх педагогів з проблем реалізації принципу наступності в закладах дошкільної і початкової освіти, отримані на лекціях та у процесі самостійної роботи.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності (КЗ):

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності спеціальності:

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Програмні результати навчання:

ПР-02 Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-05 Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

ПР-06 Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПР-12 Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПР-20 Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		12/4	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		18/6	
самостійна робота		60/80	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибіркового
8	A2 Дошкільна освіта	четвертий	вибірковий
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		кількість год.	

	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Наступність і спадкоємність дошкільної і початкової ланок у системі неперервної освіти.	2		6
Тема 2. Психофізіологічні особливості розвитку дітей старшого дошкільного та молодшого шкільного віку.		2	6
Тема 3. Готовність дитини до навчання в школі.	2	2	6
Тема 4. Адаптація дошкільників до навчання в школі.	2	2	6
Тема 5. Вплив дидактичних ігор на підготовку дітей до навчання в школі.		2	6
Тема 6. Наступність у математичній підготовці дітей старшого дошкільного і молодшого шкільного віку.	2	2	6
Тема 7. Наступність і перспективність у навчанні дітей рідної мови.	2	2	6
Тема 8. Наступність в організації образотворчої діяльності в ЗДО і НУШ.	2	2	6
Тема 9. Наступність в ознайомленні дітей з природою.		2	6
Тема 10. Нормативно-правове забезпечення організації освітнього процесу в ЗДО і НУШ.		2	6
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>З урахуванням Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті https://surl.li/sehlg1</p> <p>Вид контролю: залік.</p> <p>Підсумкова оцінка: за роботу на практичних заняттях – 90 балів; С/р – 10 балів. Разом – 100 балів.</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Проводяться у тестовому режимі в системі дистанційного навчання університету https://d-learn.pnu.edu.ua.</p> <p>Оцінюються за 100-бальною шкалою.</p>
Семінарські заняття	<p>Семінарські та практичні заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з курсу, комунікації відповідно до сформульованих завдань, складання презентацій та творчих завдань. Попередня підготовка до розгляду питань, активна участь під час</p>

	обговорення, обов'язкове виконання усіх завдань, в т.ч. завдань самостійної роботи.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань, пройдене тестування, створення власного контенту за допомогою застосунків.
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік, Форма здачі – за поточними оцінками.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: проводяться в системі дистанційного навчання університету <https://d-learn.pnu.edu.ua>. Оцінюються за 100-бальною шкалою..

Академічна доброчесність:

Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічну доброчесність учасників освітнього процесу Карпатського національного університету, регламентує низка нормативних документів, а саме:

- Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція)
- Положення про запобігання академічному плагіату (нова редакція).
- Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
- Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”.

Ознайомитися з переліченими положеннями та документами можна за адресою:

<https://surl.li/ysmxoa>

Відвідування занять: порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://surl.li/yqibbb>).

Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://surl.li/sehlg1>).

Неформальна освіта: згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://surl.lu/fkxdkf>) зараховуються результати неформальної освіти в залежності від кількості годин та тем, які повинні відображати матеріал практичних занять. Обов'язковою умовою визнання результатів неформального навчання здобувача в рамках НД освітньої програми є відповідність цих результатів рівню освіти, на якому реалізується освітня програма

8. Рекомендована література

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти). Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Білан О. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / за заг. ред. О. Низьковської. Тернопіль : Мандрівець, 2017. 256 с.
3. Дитина: освітня програма для дітей від двох до семи років / автор. колектив; наук. керівник В. Огнев'юк. К., 2016. 304 с.
4. Калмикова Л. Перспективність і наступність в навчанні мови й розвитку мовлення дітей дошкільного і молодшого шкільного віку: психолінгвістичний і лінгвометодичний аспекти. К. : Слово, 2017. 425 с.
5. Марчій-Дмитраш Т. Історико-педагогічні засади підготовки дітей дошкільного віку до навчання в школі // Доступність і неперервність освіти впродовж життя: зарубіжний досвід та національна практика: збірник тез доповідей науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю (Івано-Франківськ, 17 травня 2022 р.). Івано-Франківськ, 2022. 313 с. С. 50-54.
6. Марчій-Дмитраш Т. Сучасний стан реалізації принципу наступності у підготовці дітей до навчання в школі. *Науковий журнал: Освітній простір України*. Івано-Франківськ, 2019. Випуск 17. С. 147-153.
7. Марчій-Дмитраш Т. Шляхи реалізації принципу наступності в екологічному вихованні дітей в сучасних закладах дошкільної освіти і початкових школах. *Науковий журнал: Освітній простір України*. Івано-Франківськ, 2018. Випуск 12. 222 с. С. 191–197.
8. Якименко С. Інтегрована особистісно-орієнтована технологія - продуктивна технологія наступності дошкільної та початкової освіти: навч.-метод. посібник. К. : Слово, 2016. 302 с.

Викладач:

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри теорії та
методики дошкільної і
спеціальної освіти

Тамара МАРЧІЙ-ДМИТРАШ